

PODZIAŁ ZYSKU A ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORSTW AGROBIZNESU

JUSTYNA FRANC-DĄBROWSKA

*Katedra Ekonomiki i Organizacji Gospodarstw Rolniczych
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie*

Synopsis. Badaniami objęto 15 spółek akcyjnych przemysłu rolno-spożywczego w latach 2001-2004. Postawiono hipotezę badawczą: spółki podejmujące decyzję o wypłatach pieniężnych z zysku cechowały się lepszą kondycją finansową. Sytuację finansową określano m.in. wartością sprzedaży, wskaźnikami rentowności aktywów, sprzedaży i stopą zwrotu z kapitału własnego. Przedsiębiorstwa w gorszej sytuacji finansowej reinwestowały zysk zasilając kapitał zapasowy i rezerwowy, odkładając w czasie konsumpcję zysku.

Słowa kluczowe – *key words*: podział zysku – *profit share*, reinwestowanie zysku – *profit reinvesting*, dywidenda – *dividend*, stopa zwrotu z kapitału własnego – *return on equity*, zrównoważony rozwój przedsiębiorstw – *balanced development of companies*

WSTĘP

Harmonijne funkcjonowanie każdego podmiotu gospodarczego stanowi wynik decyzji podejmowanych na każdym etapie działalności. Jedną z najprężniej rozwijających się dziedzin gospodarki poza telekomunikacją i biotechnologią są finanse. Decyzje podejmowane w sferze finansowej działalności przedsiębiorstwa warunkują więc jego zrównoważony rozwój. Jedną z trudniejszych decyzji którą musi podjąć kierownictwo każdego podmiotu gospodarczego jest przeznaczenie zysku. Polityka podziału zysku preferująca wypłatę dywidend powoduje powstawanie dodatkowych kosztów. Przedsiębiorstwa wypłacające dywidendę muszą czasami zaciągać kredyty na jej sfinansowanie np. General Motors w 1980 r. i 1981 r. [Wilimowska i Wilimowski 2001], bowiem niektórym spółkom zależy na utrzymaniu stale rosnącego trendu wypłat dywidend. Decyzje o reinwestycji zysku nie powodują powstawania kosztów transakcyjnych, stanowią więc tańszy sposób zagospodarowania zysku. Zysk, który zasila kapitał własny zwiększa poczucie bezpieczeństwa i prestiżu kierownictwa, ale również wzrost przyszłej wartości rynkowej przedsiębiorstwa w wyniku reinwestycji [Bień 2006]. Sytuacja taka może jednak doprowadzić do zbyt wysokiego zwiększenia kapitału własnego i obniżenia stopnia rentowności, a przez to zmniejszenia satysfakcji ich właścicieli.

Zwolennicy reinwestycji zysku argumentują, że jeżeli właściciele planują inwestować w firmę, to tylko w szczególnych przypadkach przeznaczają zysk na wypłatę dywidendy [McManus i Gwilyn 2006, Zivney 2006]. Jeżeli natomiast znaczna część lub cały zysk przeznaczony jest na dywidendę, to może oznaczać brak zainteresowania właścicieli dalszym rozwojem przedsiębiorstwa [Rybicki 2004].

Z przeprowadzonych w Wielkiej Brytanii badań wynika, że w ostatnich latach proporcje podziału zysku netto między dywidendy a zysk zatrzymany kształtowały się jak 15:85, co oznacza, że kierownictwo przedsiębiorstw mając na uwadze zrównoważony rozwój pilnowało aby stosunek wypłat dywidend do osiąganych zysków cechowała stabilność w długich okresach [Rybicki 2004].

Z badań przeprowadzonych w Polsce wynika, że preferowane jest tworzenie rezerw na zobowiązania, a nie wypłatę dywidendy [Duraj 2005].

MATERIAŁ I METODY

Celem badań jest określenie zależności między podziałem wyniku finansowego w przedsiębiorstwach agrobiznesu – spółkach akcyjnych przemysłu rolno-spożywczego notowanych na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (WGPW) w latach 2001-2004 (jednolita próba obejmuje 15 spółek) a wynikami finansowymi, w kontekście zrównoważonego rozwoju. Za kryterium oceny przyjęto strukturę podziału wyniku finansowego oraz wskaźniki rentowności aktywów ogółem, sprzedaży i stopę zwrotu z kapitału własnego. Finansową charakterystykę spółek obejmowały takie parametry, jak: wartość aktywów, kapitału własnego, stopień samofinansowania, wartość przychodów ze sprzedaży. Do weryfikacji przyjęto hipotezę badawczą: spółki podejmujące decyzję o wypłatach pieniężnych z zysku cechowały się lepszą kondycją finansową.

Informacje o podziale wyniku finansowego uzyskano ze sprawozdań finansowych publikowanych w Monitorze B i zawartych w nich uchwał organów podejmujących tę decyzję. Stopę zwrotu z kapitału własnego (ROE), szacowano jako relację wyniku finansowego netto do wartości księgowej kapitałów własnych, rentowność aktywów szacowano jako relację wyniku finansowego netto do księgowej wartości aktywów, a rentowność sprzedaży jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ze sprzedaży.

WYNIKI BADAŃ I DYSKUSJA

W tabeli 1 zaprezentowano strukturę podziału wyniku finansowego¹, z której wynika, że spośród 15 spółek akcyjnych przemysłu rolno-spożywczego tylko niewielka liczba decydowała się na wypłatę dywidendy oraz premii i nagród dla pracowników. W latach 2001, 2003-2004 były to po dwie spółki (odpowiednio Jutrzenka S.A. i Polmos Białystok S.A., Jutrzenka S.A. i Wawel S.A. oraz Sokołów S.A. i Polmos Białystok S.A.). Wyjątkowym był 2002 r., gdy 1/3 kierownictwa spółek podjęła decyzję o wypłatach pieniężnych z zysku (Jutrzenka, S.A., Wawel S.A., Żywiec S.A., Polmos Białystok S.A. oraz Duda S.A.). W badanej zbiorowości były tylko dwie spółki, które realizowały politykę stałej wypłaty dywidendy, a należały do nich Jutrzenka S.A. i Polmos Białystok S.A. Zdecydowana większość przedsiębiorstw realizowała politykę reinwestycji zysku i przeznaczania go na powiększenie kapitału własnego. Jednym z czynników ograniczających skłonność do wypłat pieniężnych z zysku, a szczególnie wypłat premii i nagród dla pracowników, którzy nie są właścicielami akcji były dodatkowe koszty związane z tego typu wypłatami (zalicza się je do przychodów ze stosunku pracy wraz ze wszystkimi konsekwencjami obciążeń „fiskalnych” i „zusowskich”), nie stanowią one kosztów uzyskania przychodów spółki, ani kosztów „księgowych”, opodatkowane są nie podatkiem od dywidend, ale pobierane są zaliczki na podatek dochodowy od wynagrodzeń oraz składki z tytułu ubezpieczeń społecznych [Franc 2006, Waślicki 2006]. Spółką systematycznie podejmującą decyzję o nagradzaniu pracowników z wypracowanego zysku była Polmos Białystok S.A.

¹Ze względu na obszerność tabeli, nie uwzględniono w niej spółek, w których nie podjęto uchwały o podziale zysku bądź pokryciu straty (odpowiednio w 2001 r.: Sokołów S.A., Wilbo S.A., Żywiec S.A., Indykpol S.A., Duda S.A., Strzelec S.A., w 2002 r.: Sokołów S.A., Ekodrob S.A., w 2003 r.: Żywiec S.A., Strzelec S.A. i w 2004 r.: Sokołów S.A., Ekodrob S.A., Żywiec S.A.

Tabela 1. Struktura podziału wyniku finansowego w spółkach akcyjnych sektora rolno-spożywczego notowanych na WGPW w latach 2001-2004

Table 1. Structure of financial result distribution in joint-stock companies operating in farm and food industry listed on the WSE in 2001-2004

Wybrane dane w 2001 r./Selected information from 2001								
Spółka/Company	Wynik finansowy (tys. zł) Financial result (1000. PLN.)	Pokrycie straty Loss coverage	Kapitał rezerwowy Reserve capital	Kapitał zapasowy Spare capital	Wyplata dywidendy Dividend disbursement	Skumulowana wyplata dywidendy Cumulated dividend disbursements	Nagrody dla kierownictwa i pracowników Perks for management and employees	Fundusz Świadczeń Pracowniczych Labour benefits fund
		[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
Jutrzenka S.A.	4167	–	–	–	99,5	–	–	0,5
Wawel S.A.	3073	100	–	–	–	–	–	–
Hoop S.A.	12810	81,1	–	19,9	–	–	–	–
Kruszwica S.A.	-1397	–	–	100	–	–	–	–
Ekodrob S.A.	-10165	–	29,1	45,1	–	–	–	–
Pepes S.A.	689	–	100	–	–	–	–	–
Mieszko S.A.	5324	–	100	–	–	–	–	–
Polmos Lublin S.A.	-1696	–	–	100	–	–	–	–
Polmos Białystok S.A.	38491	–	–	78,7	15,0	–	5,3	1,0
Wybrane dane w 2002 r. – Selected information from 2002								
Jutrzenka S.A.	1296	–	52,1	–	47,9	–	–	–
Wawel S.A.	3035	100	–	–	–	–	–	–
Hoop S.A.	19664	–	–	89,8	10,2	–	–	–
Kruszwica S.A.	8765	–	–	100	–	–	–	–
Pepes S.A.	3315	–	100	–	–	–	–	–
Mieszko S.A.	5776	–	–	100	–	–	–	–
Wilbo S.A.	-5395	–	100	–	–	–	–	–
Żywiec S.A.	72034	–	100	–	315	–	–	–
Indykpol S.A.	2075	21,1	–	78,9	–	–	–	–
Polmos Lublin S.A.	4606	–	–	100	–	–	–	–
Polmos Białystok S.A.	42677	–	–	78,9	15,0	–	5,2	1,0
Duda S.A.	4868	–	–	93,2	6,8	–	–	–
Strzelec S.A.	588	–	–	100	–	–	–	–

cd. tabeli 1

Wybrane dane w 2003 r. – <i>Selected information from 2003</i>								
Jutrzenka S.A.	5567	45,5	31,1	–	23,4	–	–	–
Wawel S.A.	5008	100	–	–	–	–	–	–
Hoop S.A.	1413	–	–	8,2	91,8	–	–	–
Kruszwica S.A.	39334	0,9	–	99,1	–	–	–	–
Sokołów S.A.	8663	–	–	–	–	–	–	–
Ekodrob S.A.	3964	92,0	–	8,0	–	–	–	–
Pepees S.A.	3377	–	100	–	–	–	–	–
Mieszko S.A.	-12198	–	100	–	–	–	–	–
Wilbo S.A.	2275	–	–	100	–	–	–	–
Indykpol S.A.	8006	–	100	–	–	–	–	–
Polmos Lublin S.A.	6564	–	–	100	–	–	–	–
Polmos Białystok S.A.	35687	92,5	6,3	1,2	–	–	–	–
Duda S.A.	10323	–	–	100	–	–	–	–
Wybrane dane w 2004 r. – <i>Selected information from 2004</i>								
Jutrzenka S.A.	8161	3,0	97,0	–	–	–	–	–
Wawel S.A.	18715	59,2	–	40,8	–	–	–	–
Hoop S.A.	-4060	–	–	100	–	–	–	–
Kruszwica S.A.	37535	–	43,1	–	56,9	66,3	–	–
Pepees S.A.	3247	–	100	–	–	–	–	–
Mieszko S.A.	167	100	–	–	–	–	–	–
Wilbo S.A.	-1620	–	–	100	–	–	–	–
Indykpol S.A.	13320	–	–	100	–	–	–	–
Polmos Lublin S.A.	12544	–	–	100	–	–	–	–
Polmos Białystok S.A.	65467	96,5	–	–	–	–	3,5	–
Duda S.A.	12939	–	–	100	–	–	–	–
Strzelec S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwał o podziale zysku
Source: Own research based on resolutions on profit distribution

Z zaprezentowanych w tabeli 2 liczb wynika, że spółki podejmujące decyzje o wypłatach pieniężnych z zysku cechowały się średnim poziomem wartości aktywów ogółem. W większości przypadków były to spółki posiadające majątek o wartości niższej niż średnia dla analizowanej zbiorowości. Aktywami o wartości przekraczającej wartości średnie cechowały się Polmos Białystok S.A., Żywiec S.A. oraz Kruszwica S.A. Nie zaobserwowano zależności między sposobem dysponowania zyskiem a stopniem samofinansowania działalności. Zarówno spółki o dużym stopniu samofinansowania (ok. 80% Jutrzenka S.A.), jak i spółki finansujące działalność głównie środkami obcymi (ok. 30% Kruszwica S.A., Hoop S.A.) podejmowały decyzje o wypłatach pieniężnych z zysku. Zauważono natomiast zależność między wypłatami z zysku a wartością przychodów ze sprzedaży. Spośród spółek przeznaczających część zysku dla akcjonariuszy i pracowników dominowały jednostki o przychodach ze sprzedaży znacznie przewyższających war-

Wartość aktywów, kapitału własnego, udział kapitału własnego, udział przychodów ze sprzedaży charakteryzujące spółki akcyjne sektora rolno-spożywczego, *Assets, equity capital, equity capital share and sales income for joint stock companies operating in farm and food industry, listed on WSE in 2001-2004*

6

J. Franc-Dąbrowska

Tabela 2. notowane na WGPW w latach 2001-2004.

Table 2.

Spółka	Wybrane dane za lata – Selected information															
	2001				2002				2003				2004			
	A [tys. zł]	Kw [tys. zł]	Kw/A [%]	S ₁ [tys. zł]	A [tys. zł]	Kw [tys. zł]	Kw/A [%]	S [tys. zł]	A [tys. zł]	Kw [tys. zł]	Kw/A [%]	S [tys. zł]	A [tys. zł]	Kw [tys. zł]	Kw/A [%]	S [tys. zł]
Jutrzenka S.A.	146079	123048	84,23	157359	141015	115382	81,82	143674	120347	97103	80,69	166179	226222	103712	45,8	182111
Wawel S.A.	79036	41824	52,92	134836	80719	43746	54,2	142577	92785	47614	51,32	165935	113092	67514	59,7	199052
Hoop S.A.	175835	42646	24,25	330776	190155	39390	20,71	349686	315093	109330	34,70	348026	294630	103973	35,3	323892
Kruszwica S.A.	440143	107108	24,33	640476	482513	115913	24,02	596307	453230	155247	34,25	631324	567555	192782	34,0	683389
Sokołów S.A.	557528	282958	50,75	855099	528245	283824	53,73	852443	533455	297033	55,68	9734874	584421	338098	57,9	1279956
Ekodrob S.A.	74344	7978	10,73	140551	67743	1143	1,69	124042	78175	5155	6,59	151473	78340	1252	1,6	226351
Pepes S.A.	112089	72054	64,28	80147	116049	72281	62,28	79580	127079	75657	59,54	82121	135798	78904	58,1	75154
Mieszko S.A.	148756	35962	24,18	131662	160867	50385	31,32	153042	193324	36985	19,13	157018	192739	71477	37,1	174312
Wilbo S.A.	128193	76404	59,60	216375	138607	75453	54,44	228970	131242	77728	59,22	197637	123133	76108	61,8	199270
Żywiec S.A.	1957683	1051585	53,72	2630015	1893856	1121861	59,24	2956538	1670856	1105987	66,19	1236651	2074705	1154222	55,6	2151054
Indykpol S.A.	196432	57851	29,45	489896	194934	59926	30,74	508706	212169	67932	32,02	539625	233775	81252	34,8	617488
Polmos Lublin S.A.	54475	23650	43,41	172460	106033	29256	27,59	231642	95306	37001	38,82	304775	156069	49545	31,7	338637
Polmos Białystok S.A.	338658	198937	58,74	1194490	355889	234780	65,97	1031804	399607	260117	65,09	973522	457203	77361	16,9	1168862
Duda S.A.	–	70638	36,78	25984	116887	55470	47,46	191624	166335	103287	62,10	270653	294385	165450	56,2	406635
Strzelec S.A.	116225	48694	41,90	56268	155026	49282	31,79	73611	188430	44707	23,73	86978	–	–	–	–
Średnia	306408	146446	47,79	516458	315236	156539	49,66	510950	318496	168059	52,77	1003119	395148	182975	46,3	573296

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych.

*) A – księgowa wartość aktywów ogółem – book value of assets; Kw – księgowa wartość kapitału własnego – book value of equity capital; S – wartość przychodów ze sprzedaży – sales income

Tabela 3. Wybrane wskaźniki rentowności charakteryzujące spółki akcyjne sektora rolno-spożywczego, notowane na WGPW w latach 2001-2004

Table 3. Selected profitability ratios for joint stock companies operating in farm and food industry, listed on WSE in 2001-2004.

Spółka/Company	Wybrane dane za lata Selected information for years											
	2001			2002			2003			2004		
	ROA ^(*) [%]	ROE ^(**) [%]	ROS ^(**) [%]	ROA [%]	ROE [%]	ROS [%]	ROA [%]	ROE [%]	ROS [%]	ROA [%]	ROE [%]	ROS [%]
Jutrzenka S.A.	2,85	3,4	2,65	0,44	0,5	0,43	4,63	5,7	3,35	3,61	7,9	4,48
Wawel S.A.	5,16	9,7	3,02	3,76	6,9	2,13	5,40	10,5	3,02	16,55	27,7	9,40
Hoop S.A.	8,13	33,5	4,32	10,34	49,9	5,62	0,45	1,3	0,41	-1,38	-3,9	-1,25
Kruszwica S.A.	1,48	6,1	1,02	1,82	7,6	1,47	5,68	25,3	6,23	6,61	19,5	5,49
Sokołów S.A.	-5,08	-10,0	-3,32	0,04	0,1	0,03	1,62	2,9	0,09	2,61	4,5	1,19
Ekodrob S.A.	-15,78	-147,1	-8,35	-5,51	-598,0	-10,09	5,07	7,7	2,62	-4,98	-311,7	-1,72
Pepes S.A.	1,14	1,8	1,60	0,20	0,3	0,29	2,66	4,5	4,11	2,39	4,1	4,32
Mieszko S.A.	0,61	2,5	0,69	3,81	12,2	4,01	-6,93	-36,2	-8,53	0,09	0,2	0,10
Wilbo S.A.	0,95	1,6	0,57	-3,89	-7,2	-2,36	1,73	2,9	1,15	-1,32	-2,1	-0,81
Żywiec S.A.	-5,38	-10,0	-4,00	4,15	7,0	2,66	12,22	18,5	16,51	13,38	24,0	12,90
Indykpol S.A.	1,97	6,7	0,79	1,06	3,5	0,41	3,77	11,8	1,48	5,70	16,4	2,16
Polmos Lublin S.A.	-2,37	-5,5	-0,75	4,34	15,7	1,99	6,73	17,3	2,11	8,04	25,3	3,70
Polmos Białystok S.A.	11,66	19,9	3,31	11,99	18,2	4,14	9,19	14,1	3,77	14,32	84,6	5,60
Duda S.A.	0,21	0,6	–	4,16	8,8	2,54	6,21	10,0	3,81	4,40	7,8	3,18
Strzelec S.A.	-0,85	-2,0	-1,76	0,38	1,2	0,80	-7,12	-30,0	-15,42	–	–	–
Średnia	-1,56	-3,3	-0,99	3,38	6,8	2,09	6,46	12,2	2,05	8,23	17,8	5,67

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych./Source: Own research based on financial statements.

(*) ROA – stopa zwrotu z aktywów ogółem = $WF/A \times 100$, gdzie: WF – wynik finansowy netto, A – księgową wartość aktywów ogółem

(**) ROA – return on assets = $FR/A \times 100$, where: FR – net financial result, A – book value of assets,

(*) ROE – stopa zwrotu z kapitałów własnych = $WF/Kw \times 100$, gdzie: Kw – księgową wartość kapitału własnego

(**) ROE – return on equity = $FR/BV \times 100$, where: BV – book value of equity,

(*) ROS – stopa zwrotu ze sprzedaży = $WF/S \times 100$, gdzie: S – przychody ze sprzedaży ogółem/(**) ROS = return on sales = $FR/S \times 100$, where: S – sales income.

tości średnie. Wyjątek stanowiły Jutrzenka S.A. i Duda S.A., których skala przychodów ze sprzedaży była znacznie niższa niż pozostałych spółek akcyjnych. W przypadku tych podmiotów poziom przychodów ze sprzedaży miał stabilny charakter o zarysowującej się tendencji wzrostowej (szczególnie wyraźnej w przypadku Duda S.A.).

Bardziej wymiernymi w ocenie są wskaźniki rentowności, które zaprezentowano w tabeli 3. Wynika z nich, że wypracowany zysk refinansowały spółki o zdecydowanie najniższym wskaźniku rentowności aktywów ogółem. Podobne zależności zaobserwowano analizując stopę zwrotu z kapitału własnego, której najwyższe wartości cechowały spółki podejmujące decyzje o wypła-

tach pieniężnych z zysku. Wskazuje to jednoznacznie na sytuację, w której spółki w gorszej kondycji finansowej reinwestowały zysk, w nadziei na przyniesienie korzyści właścicielom w przyszłości, a spółki w lepszej sytuacji finansowej podejmowały decyzje o wypłatach pieniężnych z zysku. Potwierdzenie wniosków odnaleziono także w wartości wskaźników rentowności sprzedaży. Spółki decydujące się na „uszczerpienie” kapitału własnego i przeznaczenie zysku na wypłaty uzyskiwały najlepsze efekty z realizowanej sprzedaży, co wskazuje jednoznacznie na lepsze zarządzanie majątkiem, podejmowanie korzystniejszych decyzji o strukturze finansowania działalności, jak również wyższą efektywność sprzedaży.

PODSUMOWANIE

Decyzje dotyczące zagospodarowania wypracowanego wyniku finansowego nadal pozostają jednymi z trudniejszych w zakresie finansów. Większość kierownictwa spółek agrobiznesu decydowała się na przeznaczanie zysku netto na zasilenie kapitału rezerwowego lub zapasowego. Przedsiębiorcy ci uznali, iż reinwestowanie zysku będzie korzystniejsze dla wizerunku przedsiębiorstwa i jego dalszego rozwoju. Jednoznacznie można stwierdzić, że przedsiębiorcy uzyskujący lepsze wyniki finansowe podejmowali decyzje o wypłatach pieniężnych z zysku. Uchwały o wypłatach dywidend oraz premii i nagród dla pracowników podejmowano w jednostkach cechujących się wyższymi poziomami rentowności aktywów ogółem i wyższymi stopami zwrotu z kapitału własnego. Były to jednocześnie spółki efektywniej gospodarujące majątkiem i uzyskujące jednocześnie korzystniejsze efekty ze sprzedaży. Przemawiały za tym wyższe wolumeny sprzedaży oraz wyższe wskaźniki rentowności sprzedaży. Jednoznacznie więc można stwierdzić, że to podmioty w lepszej kondycji finansowej, o harmonijnym, zrównoważonym rozwoju (oceniającym z punktu widzenia finansów) podejmowały decyzje o bieżącej konsumpcji wypracowanych efektów, nie obawiając się, że sytuacja ta może negatywnie wpłynąć na ich kondycję finansową w przyszłości.

PIŚMIENNICTWO

1. Bień, W. 2006. Realistyczna ocena i podział zysku w warunkach inflacji. www.centrumwiedzy.edu.pl
2. Duraj, A. N. 2005. Wpływ rezerw na zobowiązania długoterminowe w kształtowaniu polityki dywidendy przez publiczne S.A. Przegląd Organizacji Nr 6/2005.
3. Franc, J. 2006. Gospodarowanie wynikiem finansowym w przedsiębiorstwach rolniczych. Roczn. Nauk Rol. seria G, T. 92, Z. 2.
4. McManus, I. Gwilym D, O. 2006. Payment history, past returns and the perform dividend stocks. *Managerial Finance* V. 32, I. 6, Barmarick Publications.
5. Rybicki, P. 2004. Analiza finansowa w oparciu o informację dodatkową. Difin, Warszawa.
6. Waślicki, T. 2006. Podział zysku w spółkach kapitałowych. W: „Rachunkowość” Nr 6/2006, Warszawa.
7. Wilimowska, Z., Wilimowski M. 2001. Sztuka zarządzania finansami cz. 1. i cz. 2 OPO, Bydgoszcz.

J. FRANC-DĄBROWSKA

PROFIT SHARE AND BALANCED DEVELOPMENT OF AGRO BUSINESS**Summary**

The research involved a group of 15 joint-stock companies operating in farm and food industry in the years 2001-2004. The following research hypothesis was formulated: Companies, which take decisions to disburse cash from profits, are characterized by better financial condition, represented by among others sales volumes, capital yields and return on equity. Decisions regarding utilization of profits earned still remain one of the most difficult in the area of finance. Majority of companies decided to use net profits to increase reserve and disclosed capital. Entrepreneurs in these companies recognized that profits reinvesting is better for companies' image and their further development. It can be unambiguously stated that entrepreneurs who were more successful were taking decisions to disburse cash from profits earned. Resolutions to pay dividends, bonuses and prizes for employees were adopted in companies characterized by higher capital yields and higher returns on equity. At the same time these companies were managing their properties in a more effective as well as more successful in sales (sales volumes and return on sales ratio were higher). Therefore, it can be definitely stated that companies in a better financial condition characterized by harmonious, well balanced development (from financial point of view) were taking decisions to consume profits earned on current basis without worrying that such behavior will impact their financial conditions negatively in the future periods.

Dr inż. Justyna Franc-Dąbrowska

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
Katedra Ekonomiki i Organizacji Gospodarstw Rolniczych
Zakład Rachunkowości, Finansów Przedsiębiorstw Finansów Bankowości
ul. Nowoursynowska 166, 02-787 Warszawa
justyna_franc_dabrowska@sggw.pl